



सत्यमेव जयते

The Gujarat Government Gazette

EXTRAORDINARY

PUBLISHED BY AUTHORITY

Vol. LXIV]

FRIDAY, MARCH 3, 2023 / PHALGUNA 12, 1944

Separate paging is given to this part in order that it may be filed as a Separate Compilation.

PART IX

Gujarati translation of Bills, Acts and Notifications other than those published in other parts.

સભ્યશ્રી પ્રવિણકુમાર માળીએ, તા. ૩૦ માર્ચ, ૨૦૨૩ના રોજ દાખલ કરેલું નીચેનું વિધેયક ગુજરાત વિધાનસભાના નિયમોના નિયમ-૧૨૭-અ, અન્વયે સામાન્ય માહિતી અર્થે પ્રસિદ્ધ કરવામાં આવે છે.

GUJARAT BILL NO. 12 OF 2023.

THE GUJARAT DEVASTHAN AREA DEVELOPMENT AUTHORITY BILL, 2023.

A BILL

to provide for the establishment of Devasthan Area Development Authority for the development of Government managed devasthan and certain areas round about it for the purpose of planning, co-ordinating and supervising the proper, orderly and rapid development of these areas in which several local authorities are at present separately dealing with such matter within their respective jurisdictions and to provide for matters connected with the aforesaid purpose.

સન ૨૦૨૩નું ગુજરાત વિધેયક ક્રમાંક. ૧૨.

ગુજરાત દેવસ્થાન વિસ્તાર વિકાસ સત્તામંડળ વિધેયક, ૨૦૨૩.

સરકાર દ્વારા સંચાલિત દેવસ્થાન અને તેની આસપાસના કેટલાક વિસ્તારના યોગ્ય, વ્યવસ્થિત અને ઝડપી વિકાસની યોજના, સંકલન અને દેખરેખના હેતુ માટે જેમાં ઘણા સ્થાનિક સત્તામંડળો હાલમાં તેમના સંબંધિત અધિકારક્ષેત્રોમાં આવા મુદ્દા સાથે અલગ રીતે તજવીજ કરે છે તે માટે દેવસ્થાન વિસ્તાર વિકાસ સત્તામંડળની સ્થાપના અને ઉપરોક્ત હેતુ સાથે સંકળાયેલ બાબતો માટે જોગવાઈ કરવા બાબત વિધેયક.

આથી, ભારતના ગણરાજ્યના ચુંમોતેરમા વર્ષમાં નીચેનો અધિનિયમ કરવામાં આવે છે:-

૧. (૧) આ અધિનિયમ ગુજરાત દેવસ્થાન વિસ્તાર વિકાસ સત્તામંડળ અધિનિયમ, ૨૦૨૩ કહેવાશે.
(૨) તે સમગ્ર ગુજરાત રાજ્યને લાગુ પડશે.
(૩) તે, રાજ્ય સરકાર, રાજ્યપત્રમાં જાહેરનામાથી નક્કી કરે તેવી તારીખે અમલમાં આવશે.

ટૂંકી સંજ્ઞા,
વ્યાપ્તિ અને
આરંભ.

વ્યાખ્યા. ૨. આ અધિનિયમમાં, સંદર્ભથી અન્યથા અપેક્ષિત ન હોય, તો-

- (ક) “સુખસગવડ”માં ભોજનાલય, લોકર, આહારગૃહ, કામચલાઉ આશ્રયસ્થાનો, રોડ, પુલ, સંદેશાવ્યવહારના સાધનો, વાહનવ્યવહાર, પાણી અને વિદ્યુતનો પુરવઠો, ઊર્જાનો અન્ય કોઈપણ સ્ત્રોત, શેરી પ્રકાશ (સ્ટ્રીટ લાઈટિંગ), શિક્ષણ સંસ્થા, પાણી નિકાલ વ્યવસ્થા, ગટર-વ્યવસ્થા તેમજ સફાઈ અને રાજ્ય સરકાર, સત્તામંડળ સાથે વિચાર-વિનિમય (પરામર્શ) કરીને, યાત્રાળુઓ અને વિસ્તારના સ્થાનિક રહેવાસીઓ માટે રાજપત્રમાં જાહેરનામાથી, વખતોવખત નિર્દિષ્ટ કરે તેવી બીજી કોઈ સુખસગવડોનો સમાવેશ થાય છે;
- (ખ) “દેવસ્થાન વિસ્તાર” એટલે અનુસૂચિમાં નિર્દેષ કરેલા મંદિર ટ્રસ્ટનો વિસ્તાર અને વખતોવખત રાજ્ય સરકાર દ્વારા જાહેર કરવામાં આવે તેવો અન્ય સ્થાનિક વિસ્તાર;
- (ગ) “વિકાસ” એટલે કોઈપણ ઈમારત અથવા મંદિર વિસ્તારમાં બાંધકામ, ઈજનેરી કામ, સામગ્રી બનાવવી અને યાત્રાળુઓ અને તેમાં સ્થાનિક રહેવાસીઓના કલ્યાણ માટે પુનઃનિર્માણ અને પ્રોજેક્ટ અથવા યોજનાઓનો સમાવેશ થાય છે;
- (ઘ) “સરકાર સંચાલિત દેવસ્થાન” એટલે ગુજરાત સાર્વજનિક ટ્રસ્ટ અધિનિયમ, ૧૯૫૦ ના પ્રકરણ ૭૬-ની જોગવાઈ લાગુ પડતી હોય તેવું કોઈપણ દેવસ્થાન;
- (ચ) “નિયમ” એટલે આ અધિનિયમ હેઠળ કરેલો નિયમ;
- (છ) “વિનિયમ” એટલે આ અધિનિયમ હેઠળ કરેલો વિનિયમ.

સન ૧૯૫૧નો
મુંબઈનો ૨૯મો.

સત્તામંડળની
સ્થાપના અને
રચના.

- (૧) રાજ્ય સરકાર, રાજપત્રમાં જાહેરનામાથી, આ અધિનિયમના હેતુ માટે “ગુજરાત દેવસ્થાન વિસ્તાર વિકાસ સત્તામંડળ” તરીકે ઓળખાતા સત્તામંડળની સ્થાપના કરશે.
- (૨) સત્તામંડળ, શાશ્વત ઉત્તરાધિકારી અને સામાન્ય સીલ ધરાવતું સત્તાઓ સાથેનું સંસ્થાપિત મંડળ રહેશે અને આ અધિનિયમની જોગવાઈઓને અધીન રહીને, સ્થાવર અને જંગમ મિલકત મેળવવા, તેનો કબજો ધરાવવા અને તેનો નિકાલ કરવા માટે સક્ષમ રહેશે:

પરંતુ મિલકત સંબંધી ઉપરોક્ત સત્તા, ગુજરાત સાર્વજનિક ટ્રસ્ટ અધિનિયમ, ૧૯૫૦ની જોગવાઈઓ હેઠળ ચેરિટી કમિશનરની મંજૂરીને અધીન રહેશે.

સન ૧૯૫૧નો
મુંબઈનો ૨૯મો.

- (૩) દેવસ્થાન વિસ્તાર વિકાસ સત્તામંડળ, મુંબઈ સામાન્ય કલમ અધિનિયમ, ૧૯૦૪માં વ્યાખ્યાયિત કરેલ “સ્થાનિક સત્તામંડળ” શબ્દના અર્થ મુજબ સ્થાનિક સત્તામંડળ હોવાનું ગણાશે.

સત્તામંડળની
રચના.

દેવસ્થાન વિસ્તાર વિકાસ સત્તામંડળ નીચેના સભ્યોનું બનશે:-

- (i) દેવસ્થાન, તીર્થયાત્રા વિકાસના મંત્રી;
- (ii) શહેરી વિકાસ મંત્રી;
- (iii) પંચાયતના મંત્રી;
- (iv) સંબંધિત દેવસ્થાન વિસ્તારના જિલ્લા પંચાયતના પ્રમુખ;
- (v) સંબંધિત વિસ્તારના સંસદ સભ્ય;
- (vi) દેવસ્થાન આવેલું હોય તે સંબંધિત મતવિસ્તારના વિધાનસભાના સભ્ય;
- (vii) રાજ્ય સરકારે નામનિયુક્ત કરવાના બે મહિલા સભ્ય;
- (viii) રાજ્ય સરકારે નામનિયુક્ત કરવાના બે અનુયાયીઓ અથવા સાર્વજનિક ટ્રસ્ટના ટ્રસ્ટીઓ કે જે ટ્રસ્ટની વિકાસ પ્રવૃત્તિઓમાં સક્રિય હોય;
- (ix) સંબંધિત જિલ્લાના જિલ્લા કલેક્ટર;
- (x) રાજ્ય સરકારે નામનિયુક્ત કરવાના બે સભ્યો કે જેઓ દેવસ્થાન વિસ્તારમાં વિવિધ વિકાસકામોમાં નિષ્ણાત હોય, ખાસ કરીને યાત્રાળુઓની સુખસગવડોના વિકાસ માટે દૂરદર્શિતા ધરાવતા હોય.

- (૨) દેવસ્થાન યાત્રાધામ વિકાસના મંત્રી, સત્તામંડળના અધ્યક્ષ રહેશે, જેઓ આ અધિનિયમ અને વિનિયમોથી તેમને આપવામાં આવેલ સત્તા અને ફરજો બજાવશે.
૫. (૧) રાજ્ય સરકાર, દેવસ્થાનના ટ્રસ્ટીઓના બોર્ડ સાથે વિચાર-વિનિમય (પરામર્શ) કરીને, ચેરિટી કમિશનરની સત્તામંડળનું ફંડ. પૂર્વ-મંજૂરી બાદ, ટ્રસ્ટની વધારાની આવકમાંથી સત્તામંડળને ફંડના નિકાલ અર્થે મૂકી શકશે.
- (૨) રાજ્ય સરકાર, યાત્રાળુઓ અને સ્થાનિક રહેવાસીઓના કલ્યાણ માટે દેવસ્થાન વિસ્તારમાં વિવિધ વિકાસ કામો માટે રાજ્યના વાર્ષિક અંદાજપત્રમાં જોગવાઈઓ પણ કરી શકશે અને મંજૂર થયેલ રકમ સત્તામંડળ સમક્ષ નિકાલ અર્થે મૂકવામાં આવશે.
- (૩) સત્તામંડળ, પોતે યોગ્ય ગણે તેવી બોલીઓ અને શરતોએ દાન સ્વીકારી શકશે.
૬. (૧) સત્તામંડળની બેઠક, અધ્યક્ષ નક્કી કરે તેવા સ્થળે અને તેવા સમયે ત્રણ મહિનામાં ઓછામાં ઓછી એક સત્તામંડળની બેઠકો. વખત મળશે અને વિનિયમોથી નક્કી કરવામાં આવે તેવા, કામકાજના સંચાલન સંબંધી કાર્યરીતિના નિયમોને અનુસરશે.
- (૨) સત્તામંડળનો કોઈ સભ્ય, સત્તામંડળ દ્વારા અથવા તેના વતી કોઈપણ કરાર, લોન, વ્યવસ્થા અથવા દરખાસ્ત કરવામાં અથવા સૂચિત કરવામાં, સીધી કે આડકતરી રીતે, કોઈ હિસ્સો અથવા નાણાં અથવા અન્ય હિત હોય અથવા પ્રાપ્ત કરે તો, સત્તામંડળના સભ્ય તરીકે રદ થશે.
- (૩) સત્તામંડળનો સભ્ય ઉપરોક્ત ગેરલાયકાત ધરાવે છે કે કેમ તેવો કોઈ પ્રશ્ન ઉદભવે તેવા કિસ્સામાં, રાજ્ય સરકારનો નિર્ણય આખરી રહેશે.
૭. સત્તામંડળના કાર્યો નીચે મુજબ રહેશે:- સત્તામંડળના કાર્યો.
- (૧) દેવસ્થાન વિસ્તારના વિકાસ માટે પ્રોજેક્ટ અથવા યોજના તૈયાર કરવી અથવા સમીક્ષા કરવી;
- (૨) પ્રોજેક્ટ અને યોજનાઓ અમલમાં મૂકવી;
- (૩) રાજ્ય સરકાર પાસેથી પ્રોજેક્ટ અથવા યોજના માટે મંજૂરી અને નાણાકીય જોગવાઈ પ્રાપ્ત કરવી;
- (૪) કોઈ પણ પ્રોજેક્ટ અથવા યોજનાઓથી નિર્વાસિત થયેલ વ્યક્તિઓને પુનઃસ્થાપિત કરવા માટે વૈકલ્પિક સગવડ માટેની જોગવાઈ કરવી;
- (૫) વિકાસ માટે જરૂરી અથવા આનુષંગિક તેવા તમામ બીજા કાર્યો અને કામગીરી કરવી.
૮. તત્સમયે અમલમાં હોય તેવા કોઈ કાયદામાં ગમે તે મજકૂર હોય તેમ છતાં, સમગ્ર વિકાસને પ્રતિકૂળ અસર કરી શકતા હોય તેમ કોઈ સત્તામંડળ અથવા વ્યક્તિ, દેવસ્થાન વિસ્તારની અંદર કોઈ વિકાસ હાથ ધરી શકશે નહિ. વિકાસ પર પ્રતિબંધ બાબત.
૯. રાજ્ય સરકાર, આ અધિનિયમના તમામ અથવા તે પૈકી કોઈ માટે નિયમો કરી શકશે. નિયમો કરવાની સત્તા.
૧૦. વિસ્તાર વિકાસ સત્તામંડળ, રાજ્ય સરકારની વહીવટી મંજૂરીને અધીન રહીને વખતો વખત, તેના કાર્યોની બજવણી વિનિયમો કરવાની સત્તા. માટે અધિનિયમ હેઠળ જોગવાઈ કરેલી તમામ અથવા તે પૈકીની કોઈ પણ બાબતો માટે વિનિયમો કરી શકશે.

અનુસૂચિ

- ૧ શ્રી અંબાજી મંદિર ટ્રસ્ટ, અંબાજી;
- ૨ શ્રી બહુચરાજી મંદિર ટ્રસ્ટ, બહુચરાજી;
- ૩ શ્રી દ્વારકાધીશ મંદિર ટ્રસ્ટ, દ્વારકા;
- ૪ રાજ્ય સરકારની વ્યવસ્થા હેઠળ દર્શાવ્યા મુજબના ચેરિટી કમિશનરે નિભાવેલા સાર્વજનિક ટ્રસ્ટ રજિસ્ટરમાં દાખલ કર્યા મુજબના અન્ય દેવસ્થાનો.

ઉદ્દેશો અને કારણો

ગુજરાત રાજ્યમાં ધાર્મિક શ્રદ્ધાના ઘણા પવિત્ર સ્થળો અને ધામ (કેન્દ્ર) આવેલા છે, ગુજરાત સાર્વજનિક ટ્રસ્ટ અધિનિયમ, ૧૯૫૦ના પ્રકરણ ૭-ક (સરકાર સંચાલિત ટ્રસ્ટોના સંબંધમાં ખાસ જોગવાઈઓ) હેઠળ કરેલ જોગવાઈ મુજબ તેના વહીવટની સત્તા રાજ્ય સરકાર પાસે છે.

એવા યાત્રા ધામો(કેન્દ્ર)ના સર્વાંગી વિકાસ માટે, અને એવા સ્થળોની મુલાકાત લેતા લોકોને, પાયાની સુખસગવડો પૂરી પાડવા અને આસપાસના વિસ્તારનો સર્વાંગી વિકાસનો હેતુ પણ પાર પાડવા, દેવસ્થાન વિસ્તાર વિકાસ સત્તામંડળની સ્થાપના કરવાનું જરૂરી જણાયું છે.

તેથી, આ વિધેયક.

ગાંધીનગર,

તારીખ : ૭મી ફેબ્રુઆરી, ૨૦૨૩.

પ્રવિણકુમાર માળી,

વિ.સ.સ.

ધારાકીય સત્તા સોંપવાની યાદી

આ વિધેયકમાં, નીચેની બાબતના સંબંધમાં ધારાકીય સત્તાની સોંપણીનો સમાવેશ થાય છે:-

- કલમ ૧.-** આ કલમની પેટા-કલમ (૩)થી, રાજ્ય સરકારને, રાજપત્રમાં જાહેરનામાથી, અધિનિયમ જે તારીખે અમલમાં આવશે તે તારીખ નક્કી કરવાની સત્તા મળે છે.
- કલમ ૪.-** આ કલમની પેટા-કલમ (૨)થી, આ અધિનિયમ હેઠળ અને વિનિયમોથી, સત્તામંડળના અધ્યક્ષને તેમને મળેલી સત્તા વાપરવાની અને તેવી ફરજો બજાવવાની સત્તા મળે છે.
- કલમ ૬.-** આ કલમની પેટા-કલમ (૧)થી, સત્તામંડળને, વિનિયમોથી નક્કી કરવામાં આવે તેવા, તેની બેઠકોમાં, પોતાના કામકાજના સંચાલન સંબંધી કાર્યરીતિના નિયમોનું પાલન કરાવવાની સત્તા મળે છે.

ગાંધીનગર,

તારીખ : ૭મી ફેબ્રુઆરી, ૨૦૨૩.

પ્રવિણકુમાર માળી,

વિ.સ.સ.

નાણાકીય યાદી

આ વિધેયકની જોગવાઈઓના અમલીકરણ માટે અને દેવસ્થાન વિકાસ સત્તામંડળની અસરકારક કામગીરી માટે, રાજ્યના એકત્રિત ફંડમાંથી અંદાજિત પચાસ(૫૦) લાખ રૂપિયાના આવર્તક સ્વરૂપના ખર્ચની નાણાકીય જોગવાઈનો અંદાજ છે.

ઉપરાંત, રાજ્ય સરકાર નાણાની જોગવાઈ કરી શકે તેવા કિસ્સાઓમાં, દેવસ્થાન વિસ્તારમાં વિકાસ કાર્યો પર ખર્ચની નિશ્ચિત રકમ નક્કી કરવાનું શક્ય નથી.

ગાંધીનગર,

તારીખ : ૭મી ફેબ્રુઆરી, ૨૦૨૩.

પ્રવિણકુમાર માળી,

વિ.સ.સ.

તારીખ: ૩૦ માર્ચ, ૨૦૨૩,

ગાંધીનગર.

ડી. એમ. પટેલ,

સચિવ,

ગુજરાત વિધાનસભા.

